

PALĀJA

www.svetlostknjige.com

info@svetlostknjige.com

Volter Lesli Vilmsherst

SABRANA DELA

Tom III

Ceremonija Inicijacije

– analize i komentari –

i

Ceremonija Unapređenja

Orijent Beograd, 6022. AL

Volter Lesli Vilmsherst
CEREMONIJA INICIJACIJE

– analize i komentari –

i

CEREMONIJA UNAPREĐENJA

Izdavač: Paleja

Za izdavača: dr Željko Mojsilović

Urednik: Nebojša Novoselac

Prevod sa engleskog: Nebojša Novoselac

Predgovor: dr Željko Mojsilović

Lektura teksta: Jelena Jarčević

Prelom teksta: Nebojša Novoselac

Dizajn korica: Miloš Nikodijević

Štampa: Donat graf, Beograd

Tiraž 300

SADRŽAJ

SADRŽAJ	5
PREDGOVOR	9
<i>Ceremonija Inicijacije – analize i komentari</i> –.....	19
UVOD	23
I	23
II	25
III	26
IV	32
Deo I STANJE TAME	35
1. – Prijem – ulaz u Ložu	35
2. – Molitva posvećenja	37
3. – Kruženje ili mistično putovanje	38
4. – Deklaracija slobode, motiva i istrajnosti	41

5.—Napredovanje sa Zapada na Istok.....	42
6. – Obaveza	43
7. – Obnova Svetla	47
Rezime prvog dela	49
Deo II STANJE SVETLA.....	53
8. – Otkrovenje Velikih i Malih Svetala	53
9. – Poveravanje Tajni	60
10. – Testiranje od strane Nadzornika	65
11. – Povezivanje Kecelje	67
12. – Instrukcije u S.I. uglu Lože	70
13. – Radni Alati	75
14. – Radni Tepih.....	77
ZAKLJUČAK.....	83
DODATAK	87
Ilustracija na naslovnoj strani.....	87
<i>Ceremonija Unapređenja</i>	91
UVOD	95
I	95
II	99
ANALIZA CEREMONIJE	103
Kvalifikacije Kandidata	103
Pasoš.....	106
Otvaranje Lože Pomoćnika	113
Molitva posvećenja.....	115

Kruženje	116
Obaveza	121
Tihi vrhunac svečanosti	127
Tri Velika Svetla.....	129
Poveravanje Tajne	131
Testiranje od strane Nadzornika	140
Povezivanje Kecelje	143
Dužnost u jugoistočnom uglu.....	147
Radni Alati	150
ZATVARANJE LOŽE.....	155
DODATAK	159
Ilustracija na naslovnoj strani.....	159
BELEŠKA O AUTORU.....	165

PREDGOVOR

Pred Vama je i treća knjiga iz kolekcije SABRANA DELA Voltera Leslija Vilmsherts. Knjiga *Ceremonija Inicijacije i Ceremonija Unapređenja* dodatno pojašnjava i tumači sve ono što je Vilmsherts rekao u njegovom najpoznatijem delu *Značenje Slobodnog zidarstva*, a razvijao u *Masonske Inicijaciji*. S obzirom da je u Masoneriji u vreme pisanja ovih materijala (krajem 19. i početkom 20. veka) bilo nagoveštaja najeze dominacije materijalističke koncepcije stvarnosti i privlačnost nižih čovekovih priroda za svetovnim posedovanjem koje su pretile da ugroze životne i besmrtno principe tajne tradicije Slobodnog zidarstva, Vilmsherts je sakupio i proširio svoja predavanja namenjena Bratstvu u engleskim Ložama i time podario budućim pokolenjima Slobodnih zidara dela neprolazne vrednosti. Ova dela su bezvremena jer svi principi opisani u njima postaju još značajniji za današnje Slobodne zidare koji žive u vremenu najveće dominacije materijalizma od kako je ljudskog roda. Takođe, ovim redovima se treba povremeno vraćati jer u različitim životnim dobima daju različite i

drugačije uvide, a sve to u zavisnosti od stepena duhovnog napretka svakog Brata, Slobodnog zidara.

Ceremonija Inicijacije i *Ceremonija Unapređenja* su zamišljene, kako sam autor kaže, kao priručnici koji će upravo Iniciranom ili Unapređenom Bratu da koriste i na praktičan način pomognu da razume Rituale Inicijacije i Unapređenja. Nakon prve dve knjige *Značenje Slobodnog zidarstva* i *Masonska Inicijacija*, za koje se može reći da predstavljaju „teorijsku” osnovu, autor sada izlaže i praktičnu primenu tog stečenog znanja. Same Ceremonije su prekrivene velom alegorija i simbola i ako se samo površinski posmatraju i ponavljaju, svako ko to čini, propušta da shvati njihov dublji značaj, a samim tim sebe i svoju spoznaju u potpunosti ograničava i zaustavlja dalji napredak. Na žalost danas imamo veliki broj takvih primera u Masoneriji, kod nas i u svetu. Albert G. Maki u članku pod nazivom *Masoni koji čitaju i Masoni koji ne čitaju*, izvor *The Master Mason*, 1924, kaže: „Pretpostavljam da postoji više Slobodnih zidara na svetu koji ne poznaju principe Bratstva Slobodnog zidarstva nego što je ljudi bilo kog drugog esnafa koji mogu biti tako nezainteresovani za sva pravila i principe istog. Nema puno časovničara koji ne znaju bar nešto o elementima nauke o merenju vremena, niti kovača koji nisu opskrbljeni znanjem kako se kuje užareno gvožđe. Ukoliko zadremo u više sfere nauke, bilo bi zaista čudo ukoliko naiđemo na advokata koji ne poznaje osnove jurisprudencije, ili lekara koji nikada nije pročitao bilo koju knjigu na temu patologije ljudskog organizma, ili sveštenika koji nema nikakvu predstavu o teologiji. Ipak, nema ništa uobičajenije od susreta sa Slobodnim zidarima koji su u potpunom mraku u vezi sa svime što se odnosi na Masoneriju...” V.L. Vilmsherst, prepoznajući i shvatajući

reči A.G. Mekia, se trudi da ovim delima približi članovima Zanata masonsku Nauku i razotkrije veo kojim su simboli i alegorije zaogrnuti. On govori o jedinom, pravom, cilju Slobodnog zidarstva, spiritualnom životu u značenju masonskih Rituala i simbola, o unutrašnjem svetu u kome se nalaze sve tajne koje treba da budu osveščene.

Nakon *Masonske inicijacije* u kojoj se dodatno pojašnjavaju pojmovi i odnosi Slobodnog zidarstva i religije iz prethodne knjige, i gde je posebno usmerena pažnja na pripremu Kandidata i značaj Inicijacije za njegov budući život i slobodnozidarski rad, u ovom delu se nastavlja ta priča, pa se autor posebno obraća Učenicima koji su nedavno primili Prvi stepen, ali i drugoj Braći koja žele da razumeju značenje i svrhu Ceremonije Inicijacije. Autor nastoji da ukaže na razlog postojanja slobodnozidarskog sistema, da razotkrije veo alegorije i simbolike kojim je Ceremonija Inicijacije prekrivena i da otkrije i obelodani njen duh i skriveni značaj, koji se nalazi ispod površine onoga što se čulima može dokučiti.

Ceremonija inicijacije, koja se koristi prilikom prijema Kandidata u Bratstvo Slobodnih zidara, je osmišljena da može da ga uvede u prvu fazu jednog jedinstvenog sistema znanja i samodiscipline koji će prosvetliti i transformisati njegov um iz stanja Tame ka stanju Svetlosti, odnosno, pomoći mu da proširi duhovnu svest na daleko viši nivo i to nezavisno od percepcija prirodnih čula. Sam naziv Ceremonija Inicijacije označava da se ide na put od *spolja* ka *unutra*, od čisto materijalnih i površinskih stvari ka bogatijem unutrašnjem, duhovnom, životu. Naravno, sve prethodno navedeno zavisi od toga da li je Kandidat podobna i odgovarajuća osoba, da li je adekvatno pripremljen, prisustva ili odsustva njegove težnje ka duhovnom

razvoju, a svaki manje uzvišeni motiv, materijalna ili društvena korist, radoznalosti ili bilo kakva neizvesnosti u pogledu onoga što se može naći u Bratstvu, samo će ga usmeriti na pogrešan put, a pogrešnim putem se ne može stići do željenog cilja.

Kandidati za prijem u Bratstvo Slobodnih zidara moraju biti otvorenog uma, otvoreni za nove ideje i koncepte, bez obzira na njihovo, pređašnje, akademsko zvanje, znanje, filozofske ideje ili religioznu veroispovest. Takođe, moraju biti svesni da uvek postoji nešto više što se može naučiti i dokučiti, i spremni da dopuste da ih Zanat na tom Putu vodi. Za dalji put kroz Inicijaciju nije dovoljno samo da je Kandidat spreman i propisno pripremljen. Najveća uloga i odgovornost za dalji proces je na onima koji ovu Ceremoniju sprovode. Stvarni oblik upotrebljenih reči tokom Ceremonije je njen najmanje važan element. Ono što ima daleko veće posledice je sposobnost Prvog oficira, i onih koji sa njim saraduju, da se prepuste i užive u takav duhovni i emocionalni zanos da ono što rade i kažu Kandidatu prodre u njegovo srce i um i probudi određene istine u njegovoj duši.

Tekst Ceremonije se vremenom menjao, doradivao i imao različite varijacije, ali, s obzirom da je sastavljen sa nadahnutom veštinom i mudrošću, ipak je ostao kompletnan, sa svim neophodnim elementima koji oličavaju najvažniju simboliku, značenja i običaje Slobodnih zidara.

Vilmshertsova analiza pokazuje da se Ritual sastoji od četrnaest različitih „stavova” ili epizoda, u dve serije od po sedam. Prva serija je povezana sa stanjem Tame u kojoj se Kandidat nalazi. To je uzlazni niz koji se, poput emotivnog talasa, uzdiže do vrhunca u trenutku njegovog simboličkog vraćanja na Svetlost. Druga serija je povezana sa

stanjem Svetlosti do kojeg je Kandidat bio podignut. To je silazna sekvenca koja se bavi pitanjima koja su posledica njegovog dostizanja Svetlosti. Emocionalni talas postepeno nestaje, ali ostavlja Kandidata da bude preplavljen novim percepcijama, stimulisan ubrzanim uticajem koji nikada ranije nije osetio, i za koji će mu trebati neko vreme da se prilagodi i da ga prihvati. Svaka od ovih četrnaest epizoda pruža prostor za duže razmišljanje i komentare, a sa svakim narednim ponavljanjem, Braći Slobodnim zidarima, donosi nove uvide i jasnoću puta na kome se nalaze.

Vilmsherts jasno ističe da je svrha Ceremonije Inicijacije sledeća: prva polovina je osmišljena da vrati Kandidata u Svetlost (u duhovnom smislu), a druga ima za cilj da nauči onoga kome je data Svetlost, kako da je zadrži i uveća, tako da se nikada ne vrati u svoju prethodnu Tamu. Stoga je Stepen Učenika u Masoneriji faza pročišćenja, obrazovanja i samokontrole, koju svaki Brat mora da proživi za sebe. Nikakvo knjiško znanje ili uputstva drugih ne mogu da ga nauče onome što se može naučiti samo iz sopstvenog iskustva i truda. Duhovne stvari se moraju duhovno sagledavati, a ne sa stanovišta profanog mišljenja i spoljnog, čulnog opažanja.

Drugi deo knjige govori o Ceremoniji Unapređenja, o njenim dubokim duhovnim aspektima, kao i značaju ove ceremonije kao prelaznog nivoa između nivoa Učenika i nivoa Majstora Kraljevske Umetnosti. Vilmsherts ponovo napominje da se Ceremonija ne sme samo površno posmatrati već se mora gledati kroz nju da bi se shvatio njen dublji sadržaj i značaj. Po njemu „Samo formalno posmatranje i tretiranje je isto kao i gledanje u zatvorenu kutiju u kojoj se nalaze dragocenosti a ignorisanje njenog sadržaja”.

U konceptu Zanata sa tri Stepena, Drugi stepen se posebno bavi unutrašnjim čovekom i njegovim unutrašnjim životom, a ne sa spoljašnjom ličnošću. Preuređenje spoljašnjeg života i ponašanja čoveka činilo je predmet Prvog stepena, čija je svrha bila da ga suoči i definitivno usmeri ka Istoku i da ga, pravilnim življenjem i samopročišćenjem, učini moralnim i punim vrlina. Drugi stepen je usmeren više na njegovu intelektualnost, kako bi vrлина čoveka pročišćenog razumevanja bila ovenčana mudrošću i dostigla onu intelektualnu Svetlost koja se zove unutrašnje prosvetljenje. Ceremonija Unapređenja se naziva „prelaskom” jer se odnosi na srednju, prelaznu fazu ličnog iskustva kroz koju svaki Kandidat ka savršenstvu neizbežno mora da prođe pre nego što može i da pomisli da dostigne krajnji stepen razvoja duše i majstorstva do kojeg vodi slobodnozidarski Sistem.

Prvi stepen počinje u Tami uključuje ulazak u novi život i prvi pogled na novu i natprirodnu Svetlost. Iako je u celini upućen na ličnost Kandidata, njegova poruka je prvenstveno bila upućena njegovoj spoljašnjoj prirodi, njegovom razumu, i naglašavala je neophodnost prvenstvenog praktikovanja vrline, da bi se kasnije potpomogao još većim iskustvom Svetlosti. Kandidat treba da napravi uzlazni korak u svom razvoju, da uđe i istraži viši nivo sopstvenog bića sa ciljem da ga razume i kontroliše, baš kao što se pretpostavlja da razume i kontroliše svoju telesnu prirodu. Na svom putu od carstva čula do carstva konačnog duha, mora da prođe kroz srednji region, onaj duše ili uma, koji je na pola puta između čulnog i duhovnog. Otuda tri stepena masonskog napretka, od (1) Tame ili zatamnjenosti prirodnog razuma, do (2) prosvetljenja (lumena) uma, a odatle do (3) krajnje postojanosti Svetlosti

Duha – i stoga se sadašnja Ceremonija Unapređenja naziva prelaznim Stepenom između prvog i trećeg. Sav rast je postepen i uključuje niz napora pre nego što se dođe do potpunog saznanja o tome šta smo i ko smo u biti. Autor navodi: „Ljudski um (ili duša) je ono što *srednja odaja* zapravo simbolizuje, jer se nalazi na pola puta između čulnih i duhovnih stvari, i to je ono što se mora smatrati kao srednje *sveto mesto* kroz koje mora da se prođe pre nego što se dođe do te krajnje *Svetinje nad svetinjama* gde se sve čulno, materijalno, pa čak i mentalno, prevazilazi i samo oni koji su prvosveštenici Duha mogu da uđu, *posle mnogih pranja i očišćenja*”.

U originalu ova dela su objavljena u dve nezavisne knjige. Namera autora je verovatno bila da Učenici ne bi trebali prerano da čitaju i da se bave onim što je namenjeno Pomoćnicima. Međutim, u ovim sabranim delima V. L. Vilmshersta ove dve knjige su sastavljene u jednu koja ima dva dela.

Danas, sa dostupnošću koju omogućava internet praktično je sve izloženo pogledu, ne samo Učenika ili Slobodnih zidara već svih profanih. Sa jedne strane takva dostupnost podacima i informacijama je poželjna, ali sa druge strane može da nanese i veliku štetu zbog nerazumevanja ili pogrešnog shavtanja onoga što se pročita, a čitalac nije u toj materiji, nije u stanju da na pravi i potpuni način shvati ono što je predočeno. Moglo bi se reći da je ta dostupnost jedan od razloga zašto su ove dve originalne knjige spojene u jednu na srpskom jeziku. Drugi razlog je tehničke prirode uređenja knjige.

Ceremonija Inicijacije i Ceremonija Unapređenja je veoma važno i značajno delo za svakog Brata, Slobodnog zidara, jer mu otkriva suštinske tajne Rituala i Put kojim

je potrebno da se kreće kako bi raspalio, povećao i zadržao Svetlo u svojoj duši.

Značaj pisane reči Voltera Lesli Vilmshersta je naširoko poznat i veoma vredan, i stoga je ***PALJEJA - Svetlost knjige*** – odlučila da prikupi i izda njegova sabrana dela, u sedam knjiga, na srpskom jeziku. Knjige će se izdavati pojedinačno, ali će zajedno činiti jedan savršen komplet, koji je u kratkim crtama predstavljen na kraju ove knjige.

dr Željko Mojsilović

DISCITE IVS TICIAM

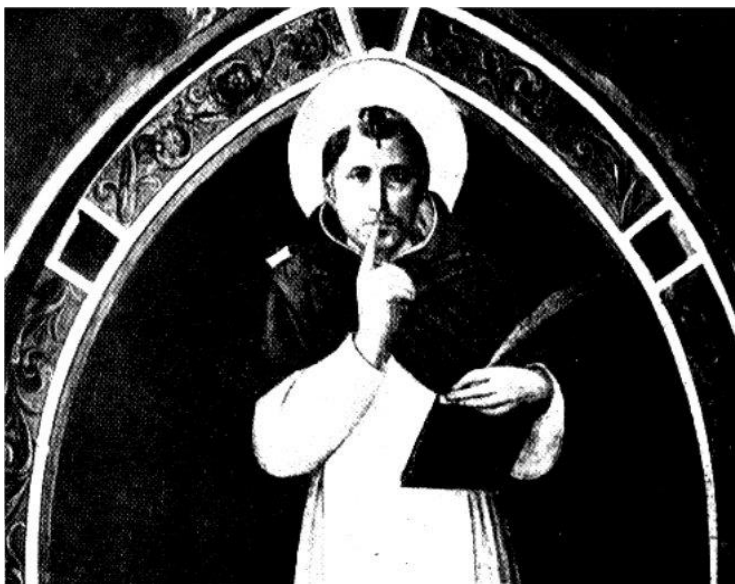
UČITE SE PRAVEDNOSTI

Volter Lesli Vilmsherst

SABRANA DELA

Tom III/1

Ceremonija Inicijacije
– analize i komentari –

Orijent Beograd, 6022. AL

Naslov originala:

The Ceremony of Initiation.

Analysis and Commentary.

by W. L. Wilmshurst

P.M., P.A.G.D.C. (England) and P.P.G.W. (West Yorks.)

Published by

J. M. WATKINS, 21 Cecil Court, Charing Cross Road,
London, W.C 2.

UVOD

I

Ove beleške su zamišljene kao Priručnik za upotrebu i korist Slobodnih zidara koji su nedavno primili Prvi stepen, kao i za drugu Braću koja žele da razumeju svrhu i značenje Ceremonije Inicijacije. Ovde se nastoji da se ukaže na razlog postojanja masonskog Sistema, da se skine veo alegorije i simbolike kojim je Ceremonija Inicijacije prekrivena i da se otkrije i obelodani njen duh i skriveni značaj, koji se nalazi ispod površine.

Ceremonija Prvog stepena, koja se koristi prilikom prijema Kandidata u Zanat, je osmišljena da ga uvede u prvu fazu jednog posebnog sistema znanja i samodiscipline koji će, ako ga verno prati i živi u svom ličnom životu, prosvetliti i transformisati njegov um iz svog prirodnog stanja Tame u stanje Svetlosti, odnosno, proširenu duhovnu svest sa jasnoćom koja je podignuta na daleko viši nivo i koja postoji nezavisno od percepcija prirodnih čula. Zbog

Deo I

STANJE TAME

1. – Prijem – ulaz u Ložu

Sa mesta pripreme, Kandidat se vodi do dveri Lože gde sa njima ostvaruje blizak kontakt. Tu „nailazi na otpor” (kako kaže *Predavanje za Učenike*) i ne može dobiti pristup u Ložu osim na propisan način.

Drugim rečima, kada se okrene od spoljašnjeg ka unutrašnjem svetu, njegovo prvo otkriće je da shvati da je njegov Put blokiran barijerom koja se nalazi u sredini. Šta je ta barijera? Šta simbolizuju dveri Lože?

Očigledno, simbolizuju neki opstruktivni i ometajući element u njemu samom. Prisiljen je da prepozna da svako protivljenje njegovom sopstvenom duhovnom napretku dolazi iz njega samog i da ga mora prevazići sopstvenim naporima. Zbog toga se od Kandidata traži da sam kuca na dveri Lože. Niko drugi nikada ne treba da to uradi umesto njega.

Smisao ove epizode je, posebno objavljen u *Predavanju za Učenike*, da bude subjektivan i mističan. Tamo se navodi da se kucanja mogu tumačiti u svetlu biblijskog uputstva: „Pitaj i dobićeš, tražiti i naći ćeš, kucaj i biće ti otvoreno”. Primitite da ovaj trostruki čin ne odgovara samo trostrukim udarcima, već i trostrukim sposobnostima samog Kandidata. On treba da „pita” molitvenim stremljenjima srca, treba da „traži” intelektualnim aktivnostima svog uma, treba da „kuca” snagom svojih telesnih energija. Onaj ko se nada da će u sebi pronaći Svetlost mora da posveti celo svoje biće traganju, što zahteva i angažuje pažnju celog čoveka.

Koliko je ovo simbolično suprotstavljanje na dverima Lože istinito u životu i psihologiji? Svi mi stvaramo svoje mentalne barijere. Uobičajene misaone metode, predubedenja, predrasude i „fiksne ideje” kojima se prepuštamo tokom života u spoljašnjem svetu, postaju prepreke za percepciju stvari iz unutrašnjeg sveta. Sve to stvara mentalne naslage koje se kondenzuju i stvrđavaju sve dok ne zamagle širu, dublju, jasniju viziju koju bismo mogli imati da nema naših sopstvenih ograničenja. Podižemo i postavljamo sopstvene dveri naspram sebe i blokiramo sopstveno Svetlo, i na kraju, u nastojanju da se okrenemo Svetlosti nalazimo se suočeni sa Tamom i otporom našem sopstvenom stvaranju. I upravo te barijere moramo da srušimo ličnim naporima i snagom sopstvenih upornih „kucanja”.

Da bi razumeli simboliku „kucanja” može biti od pomoći da se setimo modernijeg termina – vibracije. Uporne vibracije, u datom pravcu, će, kao što je poznato, na kraju razbiti sve što im se suprotstavlja, bilo fizičko ili mentalno. Vibracije vere uklanjaju planine. Vibracije intelektualne energije rezultiraju rešavanjem problema. Vibracije emoci-

ja probijaju se u srca drugih. Vibracija duhovne težnje prodiere u više svetove i otvara im dveri. Sve ovo je simbolički predstavljeno jednostavnim dramskim događajem suočavanja Kandidata sa otporom na dverima Lože i dobijanja pristupa u otvorenu Ložu, kao rezultat sopstvenog simboličnog kucanja.

2. – Molitva posvećenja

Početni čin Ceremonije je prikladna molitva okupljene Braće (1) da Kandidat (koji je već izabran u formalno članstvo Zanata) sada može postati **duhovno** uključen u Veliko Bratstvo, i (2) za njegov doprinos takvom prilivu **Mudrosti** koja će mu, zahvaljujući njegovom pristupanju, dati veću **Snagu** da manifestuje **Lepotu** Svetosti.

Kratkoća i jednostavnost ove molitve mogu prikriti njen dublji značaj. Zapazite (od tri reči koje su upravo prethodno gore naglašene) da prvo sadrže nenametljivo upućivanje na trojstvo Mudrosti, Snage i Lepote, za koje će Kandidat kasnije čuti, i moliće se da postane njihova živa manifestacija.

Primetite, takođe, da se u molitvi ne pominje moral ili samo etičke vrline, molitva priziva nešto mnogo uzvišenije od ovih, dar Duha. On predstavlja glavnu notu koja ima za cilj da upravlja i tonom Ceremonije i celog zagrobnog života Kandidata.

Obratite pažnju da to nije molitva Kandidata (od koga se traži samo da „klekne i sluša”), već molitva za njega i za sâm Zanat. To je molitva da se duhovna dobrobit celog Bratstva poveća pristupanjem Kandidata u Bratstvo. Svaki prisutni Brat, dakle, treba da se ujedini sa Besednikom Lože u snažnoj napetosti težnje da se molitva ostvari u

zajedničkim interesima i Zanata i njegovog novog člana. Kasnije bi trebalo da Kandidat potpuno usvoji molitvu, sećajući se celog svog života da je ona nekada, u ime celog Zanata, bila prineta njemu, u njegovoj Tami i bespomoćnosti, i da je na njemu da sve više opravdava molitvu koja je tada tako svečano izgovorena u njegovo ime.

3. – Kruženje ili mistično putovanje

Sada sledi Kruženje. Ali tome je prethodilo pitanje Kandidatu gde se i na koga oslanja u okolnostima opasnosti i teškoća? Očigledno je da će biti izložen okolnostima takvog karaktera, pa se nameće dilema da li mu treba dozvoliti da im se izloži ili ne. Odgovor na to pitanje uvek treba da bude isključivo njegov i treba da izvire spontano iz njegovog sopstvenog uma i usana. Ako se podstakne odgovor Kandidata, tada se umanjuje realnost Ceremonije i podstiče ga da eventualno dâ odgovor koji može biti neiskren. Sama Ceremonija implicira da ako Kandidat ne može dobrovoljno da odgovori na to pitanje, on nije sposoban za Inicijaciju i treba ga vratiti iz Lože. Ako, pak, odgovori zadovoljavajuće, pravilno i dobro, Ceremonija se može nastaviti i biće test vere Kandidata.

Kojim opasnostima i teškoćama će biti izložen? U našoj Ceremoniji, oni su, naravno, samo teorijski i simbolični. Ali u obredima inicijacije Drevnih Misterija (od kojih su naši samo slab odjek), oni su bili izuzetno zahtevni, realistični i zastrašujući, takvi koji su Kandidata stavljali na teške testove mentalne stabilnosti i moralne sposobnosti. O njima se može detaljnije pročitati u literaturi na ovu temu, iz koje će se zaključiti koliko je važno bilo da Kandidat za Inicijaciju u tajne i misterije sopstvenog bića po-

Deo II

STANJE SVETLA

8. – Otkrovenje Velikih i Malih Svetala

Nemoguće je rečima izraziti stanje koje je rezultat stvarnog „obnavljanja Svetlosti”. Psihološka stanja su neopisiva, moraju da se dožive pre nego što mogu da se razumeju. Ali, analogija nam može pomoći da razumemo proširenje svesti na koje utiče stvarna Inicijacija. Ponovno rađanje nečijeg uma i duhovne prirode (koje se, kao što smo rekli, podrazumeva Inicijacijom) stoji u potpunoj korespondenciji sa istim zakonom i procesom kao i fizičko rođenje, proces „rađanja” se ponavlja na višem nivou spirale Stvaranja.

Kada se dete fizički rodi na ovozemaljski svet, ono, takoreći, podleže inicijaciji u novo stanje postojanja i dostiže svest kakvu nikada ranije nije iskusilo, i potrebno mu je dosta vremena pre nego što se njegova svest prilagodi svom novom okruženju, a njegova vizija bude pravilno

fokusirana na objekte oko njega. Samo je nejasno i nepovezano svesno, vreme i vežba su neophodni pre nego što može da se navikne, sebe i svoj vid na okolinu.

Slično je i sa psihološkim preporodom. Individualni doživljaj varira, ali se uglavnom prelazi u stanje svesti o nečemu što se dogodilo u nama samima, širećeg i prosvetljujućeg karaktera. Čovek ne može sebi, a kamoli drugima, da iskaže šta je to. Čovek samo zna da je došlo do preokreta iznutra, pomeranja fokusa svesti sa nižeg na viši nivo, što podrazumeva osećaj oslobođenja od ranijih mentalnih ograničenja, obećanje mnogo šire mentalne vizije i dubljeg razumevanja za budućnost, a uz to i osećaj duboke, uzdižuće, ali neobjašnjive sreće. Takav je veoma grub opis onoga što će propisno pripremljen i odgovarajući Kandidat verovatno doživeti kao rezultat svoje Inicijacije, moguće, ali ne nužno, tokom izvođenja Ceremonije, ali i u nekom kraćem ili dužem vremenskom periodu nakon nje. On je, rečeno biblijskim jezikom, jedan od onih koji su ranije boravili u Tami, a sada su iznenada ugledali veliku Svetlost, ali još ne može da kaže šta je to Svetlo ili šta uključuje, niti da iskaže bilo kakve detaljnije percepcije. Sve što zna je da je „progledao” i da, dok je ranije bio relativno slep, sada konačno počinje da vidi.

Veoma obećavajuća činjenica će biti ako rezultat Inicijacije Kandidata bude „vraćanje na Svetlo” u meri koja je upravo pomenuta. Jer to znači da će naknadno razmišljanje o novom iskustvu umiriti njegove ubrzane emocije i olakšati prilagođavanje njegovog mentalnog vida sve dok ne bude u stanju da postigne jasnu i preciznu viziju određenih Istina, baš kao što dete nauči da prilagodi svoje oči objektima oko sebe.

Tada će izvesne velike primarne životne istine poste-

peno isplivati na površinu i otkriće mu se. I te velike primarne istine su, u našoj Ceremoniji, simbolično prikazane u onome što nazivamo „Tri Velika, ali simbolična Svetla”. Ove simbole Majstor Lože zapravo otkriva Kandidatu kao prve objekte na koje gledaju njegove oči nakon što mu je dato Svetlo. Kandidat se na odgovarajući način drži u klečećem položaju i okrenut ka Istoku, dok se izlažu i ukratko objašnjavaju, jer kako neko treba da razmatra primarne osnovne božanske Istine osim u stavu poniznosti i na svojim mentalnim kolenima? Stoga je veoma prikladno da Tri Velika Svetla budu prvi objekti Kandidatove percepcije, da mu se otkriju dok je okrenut prema Istoku i dok je u klečećem položaju.

Šta su, dakle, simboli ove Tri Velike Svetlosti? Sastojе se, primetite, od Knjige Svetog Zakona, Ugaonika i Šestara. Uvek se prikazuju kao da su organski i nerazdvojno spojeni. Knjiga Svetog Zakona leži najniže i formira osnovu za druga dva koja leže na njemu, Šestar koji je delimično prekriven Ugaonikom.

Tri Velika Svetla Slobodnog zidarstva

Ova tri simbola možemo tumačiti na sledeći način:

(1) Knjigja Svetog Zakona, iako oličava Božanski Zakon, otkriven Zapadnom svetu, ima daleko širi značaj. Za nas Masone, to je vidljivi simbol nevidljivog Zakona Univerzuma, kroz koji se Božanstvo manifestuje u Njemu. Ona, dakle, virtuelno predstavlja samog Boga koji, kao Zakon, leži u osnovi svega i predstavlja osnovu svakog bića. „Zakon” ima mnogo oblika ili modusa, i stoga ne moramo da ograničavamo naše ideje o njemu ni na jednu od njih, već radije razmišljajmo o njemu kao da ih sve obuhvata, kao fizički zakon, intelektualni zakon, moralni zakon i kao ujedinjenje dvojnih kvaliteta Pravde i Milosrđa, Strogosti i Ljubavi, koji karakterišu Božansku prirodu.

Naš Zanat shvata „Sveti Zakon” toliko široko da Masoni nisu posvećeni tretiranju Biblije kao jedinog njegovog izraza. Shodno tome, dozvoljeno je da Sveto pismo bilo koje religije bude izloženo u Loži kao zamena za Bibliju. Usvojeno je načelo da se Kandidat može obavezati nad određenim otkrovenjem Zakona Univerzuma koje priznaje kao istinito i obavezujuće za njegovu savest.

Tako se u mnogim Ložama gde su primljena Braća nehrišćanske vere, čuvaju alternativni skupovi Svetih pisama, tako da Jevrejin može dati obavezu na Petoknjižju, musliman na Kuranu, Indijac na Vedama ili Purani, itd.

(2) Šestar koji se oslanjaja na Knjigu Svetog Zakona predstavlja Božanski Duh ili Božanski Princip koji izlazi iz Božanstva u manifestaciju, kako kosmički tako i u pojedincu, i nastavljaja da funkcioniše u skladu sa Božanskim Zakonom.

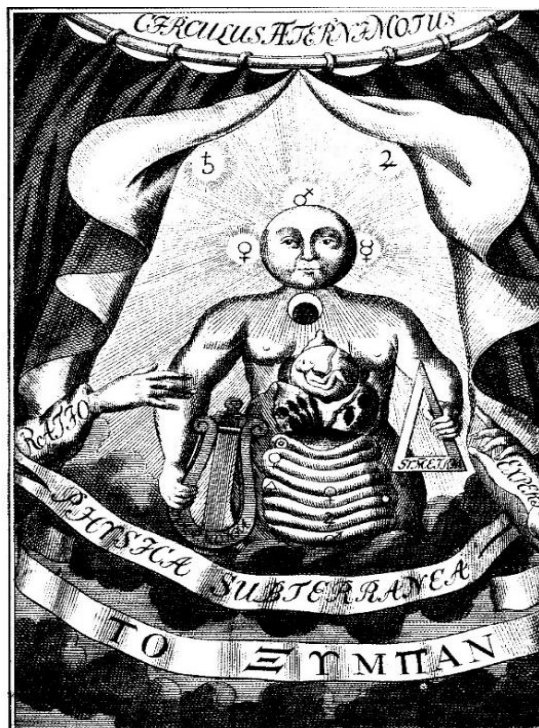
(3) Ugaonik postavljen nasuprot Šestara, ali neraskidivo povezan sa njim, predstavlja omotač ili odeću kosmi-

Volter Lesli Vilmsherst

SABRANA DELA

Tom III/2

Ceremonija Unapređenja

Orijent Beograd, 6022. AL

Naslov originala:

The Ceremony of Passing.

by W. L. Wilmshurst

P.A.G.D.C. (England) P.P.G.W. (West Yorks.)

PRIVATELY PRINTED

1933

UVOD

I

Sada ćemo analizirati Ceremoniju koja se, pošto je manje dramatična i spektakularna od ceremonije Prvog stepena, često smatra pomalo bezbojnim prekidom između impresivnih iznenađenja one koja prethodi i fenomenalne veličine one koja sledi.

Poželjno je odstraniti ovaj osećaj, kao neopravdan. Ako je Kandidatu mnogo značilo upoznavanje sa elementarnim poznavanjem masonskih principa, koje predstavlja Prvi stepen, njegovo napredovanje na viši Stepenu Zanata sigurno bi trebalo da znači mnogo više, a ne manje, kako njemu tako i nama samima. Ceremonija sakramentalno označava da napredak treba, svakako, da bude nešto veće vrednosti i smisla od prethodne Ceremonije Inicijacije. Ako propustimo da ovo prepoznamo, zar ne bi bilo bolje da se raspitamo da li greška pre leži u našem sopstvenom nedostatku percepcije nego u Ceremoniji? Da li mi sami pose-

dujemo uvid neophodan za razumevanje Ceremonije koja tvrdi da obeležava mnogo viši Stepen napretka u radu stvaranja Masona i pomaže mu do mnogo naprednijeg nivoa duhovnog dostignuća nego što je do sada poznavao?

Dakle, ova studija je napravljena u nadi da će otkriti neke od obično nerazaznanih i izuzetno vrednih sadržaja Ceremonije, sa ciljem da za nju obezbedimo veće interesovanje nego što je obično. Pošto je prekrivena „velom alegorije“, Ceremonija ne sme da se samo površno posmatra već se mora gledati kroz nju da bi se shvatio njen dublji sadržaj i značaj. Samo formalno posmatranje i tretiranje je isto kao i gledanje u zatvorenu kutiju u kojoj se nalaze dragocernosti a ignorisanje njenog sadržaja.

Pre formiranja Velike Lože 1717. godine, Ceremonija u svom današnjem obliku, kao poseban obred, nije postojala, a njeno sastavljanje pripada tom zbrkanom i maglovitom prelaznom periodu tokom kojeg su drevni principi naše mistične Nauke svedeni na sadašnji sistem od tri Stepena. Ovo je čisto istorijsko pitanje koje se može prepustiti istoričarima i arheolozima, a naša sadašnja svrha je isključivo interpretativna. Međutim, nema sumnje da Ritual koji je sada u opštoj upotrebi (sa lokalnim varijacijama) pati od rezova i nesporazuma sastavljača iz 18. veka i da sadrži greške u iskazima koje su napravila ne previše informisana ili obrazovana Braća, a koji se još uvek ne menja i održava, jer su previše konzervativni da bi odobrili bilo kakvu korekciju. Takođe je činjenica da je u jednom trenutku i u nekim Ložama rad koji sada formira Stepen Mark Mason predstavljao deo Drugog stepena, kao što je to još uvek u Škotskoj, budući da je bio pobočna grana ili njegov dodatak, slično kao što je i Stepen Kraljevskog Luka produžetak Trećeg stepena. Aktom o ujedinje-

ANALIZA CEREMONIJE

Kvalifikacije Kandidata

Pre sticanja ovog Stepena od Kandidata se traži da poseduje određene sposobnosti. Kao i u prethodnom Stepenu, on mora da bude na odgovarajući način pripremljen i da prikaže dokaze o svojoj pogodnosti za dalje napredovanje u Zanatu.

Prvo, on uopšte nema pravo na napredovanje osim ako i dok to ne zatraži. Na prvi pogled, ovo izgleda beznačajno, ali u stvari nije tako, a Zanat to ne predviđa bez važnog razloga. Zakon života nas uči da ne može biti bilo kakvog napredovanja osim ako prvo ne postoji snažna unutrašnja želja za tim. U Prirodi se ne dešava bilo kakav rast vegetacije ili sposobnosti osim nekog unutrašnjeg nagona ka većem samoizražavanju. Ko želi povećanje Svetlosti u masonskom ili religioznom smislu, mora prvo da bude pokrenut nagonom u svom sopstvenom srcu. „Pitaj i biće ti dato” se odnosi na svaki naš Step, i masonski je

neprikladno ubeđivati Brata da uzme Stepenu, mora mu se prepustiti da to spontano sam zatraži kao dokaz sopstvene želje duše.

U praksi, ovo traženje je obično čista formalnost, Kandidat na kraju Prvog stepena biva podstaknut da zatraži da „napreduje na sledeći Stepenu što je pre moguće”. Pravilo da se „pita” se na taj način formalno poštuje, mada ono što Red zaista razmatra jeste nešto mnogo više od tehničke usklađenosti sa zahtevom. Od njega se očekuje da traži iz srca, a ne samo sa svojih usana, a da je obavezan da to čini samo po sebi je ispravna praksa. Prvo, uči ga da razmisli o tome kako smo bića koja zavise od drugih, koliko smo nesposobni da napredujemo sopstvenom snagom ili odvojeni od drugih, ili bez pomoći izvan nas samih. Drugo, da nauči da se pomoć nikada ne uskraćuje onima koji su dovoljno skromni da je zatraže i da veruju u to da će ona doći.

Nakon toga, Kandidat mora da pruži dokaze celoj Loži da je usvojio učenje koje mu je već preneto. Za ovo, Ritual pruža nekoliko formalnih test pitanja, čiji se odgovori obično uče i ponavljaju napamet. U nekim Ložama, ta pitanja su dopunjena mnogim drugim, sa ciljem da se obezbedi nešto više od mehaničkog testa. Zaista, svaki član Lože ima pravo da postavi dodatna pitanja, a Majstor Lože često poziva prisutnu Braću da to učine, kao i da kažu da li su zadovoljni ili nezadovoljni znanjem Kandidata. Pošto je zamišljeno da Loža funkcioniše kao organizaciona celina, njen rad ne bi smeo da bude oslabljen prisustvom članova koji ne uspevaju da održe zadovoljavajući standard znanja i razumevanja tog rada. Nepravilan kamen koji je nemarno ubačen u Građevinu može jednog dana da ugrozi celu njenu strukturu.

Jednostavan način da se dokaže znanje Kandidata jeste da ga pozovete, pre početka Ceremonije, da preda Majstoru Lože pisani rad u kojem beleži svoje shvatanje svrhe i učenja Zanata u meri u kojoj je do tada shvatio, navodeći zašto želi da nastavi dalje i šta se nada da će time dobiti.

U ovoj studiji nema vremena i prostora da se ispituju čak ni pitanja o poreklu test pitanja i odgovora za koje se očekuje da ih Kandidat nauči. Ali može se reći da je u osnovi njihove površinske jednostavnosti mnogo veći značaj nego što se to obično prepoznaje. Ona sadrže aluzije na zagonetne istine koje zahtevaju duboku i produženu pažnju, i aludiraju na stvari koje uključuju mnogo veće iskustvo nego što je to moguće za Brata koji je ušao u Zanat samo mesec dana ili nešto ranije¹⁵. Kako takav Brat može pošteno da potvrdi, na primer, da „zna za sebe da je Mason po regularnosti svoje Inicijacije, ponovljenim iskušenjima i odobranjima, i po spremnosti da se podvrgne daljem ispitivanju kada bude pozvan?” Po kom kriterijumu može biti uveren da je njegova Inicijacija bila „regularna” i u skladu sa principima Inicijacije starim koliko i čovečanstvo? Kojim je „ponovljenim iskušenjima” njegove vrline, hrabrosti, čistote i vere bio podvrgnut od kada je iniciran? Kakvo je „odobrenje” dobio i od koga? Da li je on zaista tako prevazišao svoja iskušenja da je u duši i savesti čuo ona „odobrenja” koje mu omogućavaju da sa samouverljivošću jasnoćom „zna” da je na pravom Putu i da je, kako u

¹⁵ U mnogim Velikim Ložama koje rade pod različitim Konstitucijama ne postoji vremensko ograničenje koje Brat, Kandidat za napredovanje, provodi na određenom Stepenu. U RVLS Konstitucijom i Uredbama je propisan minimalni rok od godinu dana provedenih na svakom Stepenu, kao minimalni vremenski uslov za dalje napredovanje. (*Prim. prev.*)

ZATVARANJE LOŽE

Loža se sada zatvara i prelazi na Prvi stepen, napetost Braće popušta na taj niži nivo misli i rada. Ali dok to radi, iz stolice Majstora Lože, Starešine Lože, razleže se jedno pitanje, pitanje čiji odgovor predstavlja ključ cele svrhe Stepenu. „Šta vam je omogućeno da otkrijete na ovom Stepenu?”

Pitanje je upućeno Drugom Nadzorniku, Oficiru koji u Loži predstavlja sposobnost prosvetlene percepcije. Njegov odgovor ima za cilj da izrazi ujedinjeno svedočanstvo svakog prisutnog Brata. I, da se primeti, pitanje ne kaže „Šta ste otkrili tokom ove Ceremonije?” Ono implicira: Koja vam se velika istina otkrila iz celog vašeg iskustva kao Pomoćnika Slobodnog zidara? Šta ste uspeali da ostvarite u svom životu na tom Stepenu?

To je pitanje na koje treba da odgovorimo iskreno i nakon pretresanja svoje savesti. Ako nismo otkrili na ovom Stepenu ništa osim relativno dosadne i nezanimljive Ceremonije, kao što neki tvrde, izgleda da smo potpuno propustili da je razumemo kao i njeno mesto u našoj šemi

Stepena, i da profitiramo našom Inicijacijom u njega. Ispovest koja se od nas očekuje dok stojimo u Loži s rukom na srcu, pokazujući dvostruki znak naše vernosti i istrajnosti, jeste da nas je ovaj Stepen doveo do živopisne spoznaje da u srcu svakog od nas nevidljivo gori „Plamteća Zvezda” ili „slava u Centru”, čiji vidljivi simbol visi goreći u centru Lože. To je otkriće o kome se očekuje da svedočimo; potvrđujemo da smo pronašli izvor sve Svetlosti koji obitava u našem sopstvenom Centru i da je carstvo Velikog Geometra u nama samima. Lična spoznaja te vrhunске istine je cela svrha Drugog stepena.

Bez sumnje, to otkriće nikome neće doći iznenada ili nakon perioda predanog truda u radu Stepena. Izlazak unutrašnjeg Sunca u ličnu svest obično je postepen, kao zora spoljašnjeg sunca u svetu Prirode. U početku, možemo to smatrati kao pojam, teoriju, verovanje; kasnije će doći do podizanja Svetlosti u umu, raspršivanja intelektualne Tame i pročišćenje srca, sagorevanja smeća i iznova izgrađivanja sposobnosti; konačno ostvarenje obilja Svetlosti, kao Sunce u zenitu koje sija u svoj snazi, čineći sve jasnim gde je nekada sve bilo mračno. Nijedan početnik nije mogao da podnese iznenadno ispoljavanje punog sjaja tog Sunca; dok je nepročišćenom čoveku zabranjeno svako opažanje toga. „Ako je Svetlost u tebi Tama, kolika je ta tama!” a savremena psihološka nauka je otkrila nešto od zgrušane Tame i neslućene prljavštine koja obično prožima podsvest i guši delovanje čovekovog besmrtnog duha. Otuda insistiranje Zanata na adekvatnoj pripremi, na čistoći i nošenju simbolične bele odeće. Jer Kandidat koji se nada da će učenje Zanata ostvariti u njegovom duhu i nameri, a ne samo u njegovom slovu i Ceremoniji, zaista mora biti *candidus*, „beli čovek”, iznutra i spolja, i kao